

Kära varans postitionen, mitta
blifva förflyttad till och ställa vid Skof-
velstors by, som af Kommunallänningens
i fröjas blifvit föreslagen, nunn. vid
landsvägen, i närheten af de hus, som för-
nas uppförd i närheten af Skofvels-
torps byns.

Med respekt

En frid

Robert Craenhorst, värdstugans
Stämmans Ordförande

Erik Lindgren

Något om posten vid Järnvägen Helsingborg - Ängelholm och dess närhet

Innehåll

	sid
Inledning	3
Ödåkra	8
Allerum	10
Fleninge	11
Kattarp	12
Lyckåker	15
Haslarp	15
Rögle	17
Välinge	18
Vegeholm	19
Strövelstorp	19

D. N. 4284.

1897/98

Till Kongl. Generalpoststyrelsen.
1897 den 8 Oktober anm. i Kgl. Jernv. och exp. skrif.
Till Kongl. Jernvägsstyrelsen.

Jemte afursändande af en till Kongl.
Jernvägsstyrelsen inkommen ansökan från
Styrelsen för Suckerfabriks aktiebolaget Union
angående förändring af namnet i stationen
Lysekälar afvensom ett af vederbörande
trafikdirektören i ansett afgifvet utlåtande,
för Kongl. Styrelsen är att behålla, det i
beleggen i sinom tid meddelade, huruvida
i för öfrigt det finnas skäl föreligga för
den begärda namnförändringen, och i sådant
fall, hvilketdera af de båda föreslagna
namnen - Vege eller Hasslarps - i ansen
bara användas. Stockholm den 4 Oktober 1897.

Dudolf Cronstedt.

N. N. 1628.

Förord

Den järnväg som vi nu känner som Väst kustbanan, byggdes i flera etapper, varav delsträckan Helsingborg-Ängelholm, som ingick i projektet för Skåne-Hallands Jernvägs AB, kan sägas vara den första. Detta företag byggde samtidigt med den nämnda sydliga delen också sträckan Åstorp - Höganäs. Båda sträckorna planerades för öppning på nyåret 1885. Med några dagars försening realiserades projektet. Denna skrift ägnas endast åt posten vid huvudbanan. Det är min avsikt att i senare skrifter beröra inte bara sträckan Åstorp-Höganäs utan även fortsättningen norrut av Väst kustbanan (Posthistorisk skriftserie 307 resp 317-320).

Syftet med denna skrift är att lämna några uppgifter som exempel på den posthistoriska utvecklingen vid järnvägssamhällena utmed sträckan Helsingborg-Ängelholm och i anslutning därtill även närliggande lantpoststationer. Dessa berördes i hög grad av järnvägens tillkomst. Av speciella skäl ges stort utrymme åt Strövelstorp.

För några av poststationerna försöker jag ge exempel på händelser som belyser problem i relationerna mellan Posten och samhället eller mellan Posten och järnvägsföretaget. Jag har också velat kort beröra landsvägspostförlingar, som påverkades av att postbefordran anordnades på järnvägen.

I den mån jag lyckats få fram namn på poststationernas föreståndare och uppgifter om vid vilka tidsperioder de arbetat, har jag förmedlat dessa uppgifter i de efter inledningen stationsvis redovisade avsnitten. Jag har försökt ange hur länge de berörda postanstalterna existerat och i de fall de ännu finns, även nämnt något om deras nuvarande status.

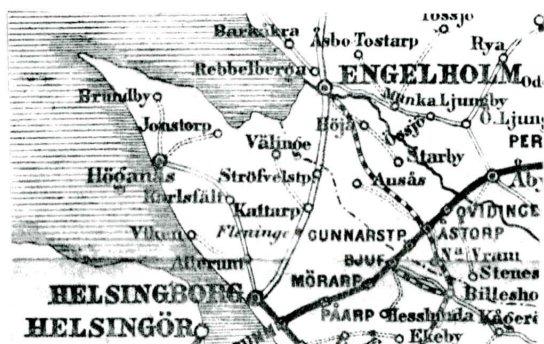
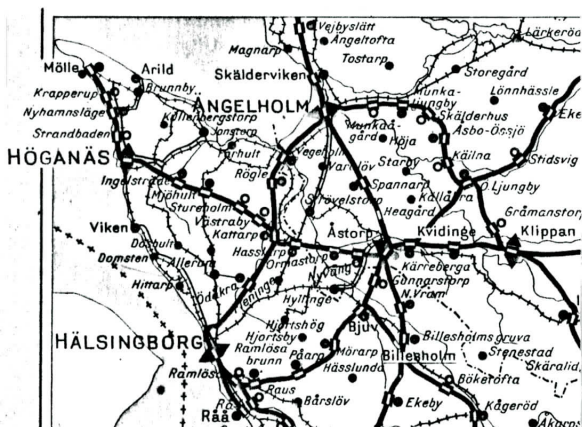
För järnvägspoststationerna nämner jag dem som formellt hade postansvaret, även om själva sysslan överläts på annan i järnvägens tjänst. På grund av svårlästa handstilar kan något namn vara felskrivet.

Alla rent postala uppgifter är hämtade ur avskrifter från den del av de handlingar i Postens centralarkiv, varav det fanns kopior i Växjö till oktober 1995. Jag har lagt huvudvikten på de små poststationerna och undvikit att lämna utrymme åt förvaltningspostkontor. Under deras tid som förvaltningsenheter har någon förening av tjänster med järnvägsgöromål inte förekommit.

Vissa fakta har jag funnit i Svenska Järnvägsklubbens "Järnvägsdata" (ISBN 91-85098-71-X). Andra kompletterande uppgifter, framför allt om datum för postombud, har jag hämtat ur "FACIT postal 1993" (ISBN 91-86564-358).

I citat har jag moderniserat stavningen men inte gjort några ingrepp i texten. Även orternas namn återges i modern stavning. De olika stationerna återges i den ordning som de skulle komma vid tänkta resor med järnvägen från Helsingborg till Ängelholm. Lantpoststationerna berörs i allmänhet i avsnitt efter den järnvägsstation som legat dem närmast.

Erik Lindgren

I 1939 års post-, tele- och järnvägskarta återgavs det täta trafiknätet i trakten mellan Helsingborg och Ängelholm på det sätt som framgår av det vänstra kartklippet. Klippet till höger återger läget enligt 1877 års post- och järnvägskarta.

Inledning

Postala instanser blev på ett tidigt stadium informerade om planerade nya järnvägar och kunde därigenom förbereda den omorganisation som de kunde förorsaka. En av de första åtgärderna var att ta ställning till på vad sätt postbefordran skulle ske med tågen. Rörde det sig om vagnar med vilka postpersonal skulle följa med, fordrades särskilda inredningar, ibland i form av postiljonskupéer eller till och med fullständiga postexpeditionskupéer. Detta ärende hade postinspektionen i Malmö slutredovisat till poststyrelsen i ett brev den 3 oktober 1884 i vad gäller sträckorna Helsingborg - Ängelholm och Åstorp - Höganas.

Av det förslag som gjordes där och som poststyrelsen godkände för tillämpning från den dag då järnvägen skulle tas i bruk för allmän trafik, framgick bl a att järnvägsbolaget "redan låtit inreda två postkupéer, av vilka vardera upptaga ej fullt hälften av en tredje klassens passagerarevagn och i rymd hava ungefär 18 kubikmeter". För sträckan Åstorp - Höganas skulle postbefordran tills vidare "likasom å järnvägslinjen Hör-Hörby äga rum endast medelst fack och brevlåda, i vilket fall ersättningen för postbefordringen å Höganas-Åstorp skulle hava tillskyndat Postverket en jämförelsevis obetydlig utgift, antagligen ej överstigande 60 kronor i månaden".

Så blev det inledningsvis men av särskilda skäl måste en postiljonskupé senare insättas också på denna sträcka. Jag lämnar detta därhän tills jag får tillfälle att i en skrift berätta om järnvägen Åstorp-Höganas med dess senare förlängning fram till Mölle (skrift 307).

Postinspektören berörde emellertid konsekvenserna av redan erhållen information om att järnvägen efter förhållandevis kort tid skulle kunna utsträckas från Ängelholm till Halmstad. Den postmängd som därefter skulle komma i fråga för järnvägsbefordran beräknades vara så stor att de mindre postiljonskupéerna skulle vara otillräckliga för dess behandling. Det var vid detta tillfälle inte möjligt för postinspektionen att överblicka det definitiva vagnbehovet eller personaluppsättningen, och i brevet den 3 oktober lämnades frågan i stort sett öppen med följande besked:

"Postinspektionen har emellertid hos Skåne-Hallands Järnväg anhållit om åtskilliga upplysningar och skall efter att desamma erhållits, till Kungl. Styrelsen inkomma med det ytterligare utlåtande, som av omständigheterna påkallas".

Det var eljest ovanligt att en sådan detalj inte var klar tre månader före tågstart, men det gick förhållandevis fort att lösa detta. Slutredovisningen om den rullande materielen och personaluppsättning gjorde postinspektionen i ett brev till poststyrelsen den 2 december 1884. Det var då känt att förlängningen till Halmstad skulle kunna genomföras redan i augusti följande år och postinspektionen vidhöll uppfattningen att postkupéexpeditioner skulle inrättas i stället för planerade postiljonskupéer. Skillnaden i utgifter för det förordade alternativet var förhållandevis blygsam, nämligen en viss personalkostnad på omkring 700 kr per år *"och skulle denna utgift, som dessutom ej skulle inbesparas annat än för jämförelsevis kort tid eller till augusti månad nästkommande år, då såsom nyss sagts, järnvägen torde komma att öppnas till Halmstad, fullt uppvägas av de fördelar, som vederbörande korrespondenter och respektive postanstalter skulle tillskyndas därigenom, att postkupéexpedition inrättas å linjen Helsingborg-Ångelholm"*.

Järnvägsbolaget tog inte lång tid på sig efter beviljad koncession, innan planerna kunde förverkligas. Koncession beviljades för sträckan Helsingborg - Ångelholm i juni 1881 och för sträckan Ångelholm - Halmstad i juli 1882, varefter järnvägen kunde öppnas för allmän trafik på den förstnämnda sträckan i januari 1885.

Vetskapen om att järnvägen var under byggnad föranledde inte bara kontakter med järnvägsbolaget om postföringsfrågorna utan också med berörda postala instanser och med civilförvaltningen om hur det fasta postnätet skulle organiseras. Det fanns lantpoststationer i järnvägens närhet som kom i fråga till indragning eller flyttning till närmast byggda järnvägsstationer. Järnvägsbolaget var intresserat av samarbete *"på sådana stationer, där postanstalter komma att anordnas"*. Det blev efter hand flera.

Därmed var planeringen i full gång. Bland berörda instanser fanns länsmän och kronofogdar som inte bara korresponderade med sin överordnade länsstyrelse utan också direkt med berörda postmästare. Eftersom järnvägsdelen Åstorp - Höganäs berördes samtidigt, kan jag inte här helt utelämna den del av landsbygdspostnätet som låg närmast den bandelen men skall i huvudsak ägna mig åt de poststationer som närmast berördes av bandelen Helsingborg - Ångelholm. Efter detta inledningsavsnitt redovisas de stationsvis.

Kronofogden i Görslöv skrev den 4 september 1884 till postmästaren i Höganäs *"med avseende å postväsendet inom de trakter av Luggude härad, vilka komma att beröras av nämnde järnväg"*. Han föreslog indragning av poststationerna i Karlsfält och Välinge samt lantbrevbäringen Helsingborg-Fleninge-Kattarp.

Däremot förordade han bibehållande av Allerums poststation, *"dels emedan distriktets kronolänsman och kyrkoherden i pastoratet äro där boende dels ock därför att trakten är tät befolkad, vadan den kan anses fortfarande vara i behov av en poststation i närheten. För befordring av brev till och från ämbets- och tjänstemännen är den nödvändig"*.

Postinspektionen var inte helt överens med kronofogden. Dess planering omfattade också indragning av poststationen i Allerum. I ett brev den 13 september skickade postkontoret i Helsingborg sålunda bevis om *"att de med kronolänsmannen Johan Peter Olsson och snickaren Nils Jönsson avslutade kontrakt om bestridandet av befattningarna såsom poststationsföreståndare i Allerum och Karlsfält samt det med åboen Nils Tufvesson upprättade kontrakt om besörjande av lantbrevbäringen å linjen Helsingborg-Fleninge-Kattarp blivit uppsagde"*.

Snart därefter inkomna protester från berörd befolkning och från kronolänsmannen i Allerum bidrog till poststyrelsens beslut att inte dra in poststationen i Allerum vid detta tillfälle. Detsamma gällde poststationen i Strövelstorp efter protest från kronolänsmannen i Ångelholm.

Båda skånelänen berördes av omorganisationen. Landskansliet i Malmö skrev den 3 oktober 1884 till poststyrelsen för att meddela sin tveksamhet *"att jämväl tillstyrka indragning av Allerums station som, oansett närbelägenheten till Ödåkra station, torde vara av icke ringa vikt ej endast för den officiella brevväxlingen enär länsman-kontor finnes i Allerum utan även för den korresponderande allmänheten i en även här i länet ovanligt tätt befolkad trakt"*.

Länsstyrelsen i Kristianstad klargjorde rakt på sak att poststationen i Strövelstorp borde behållas. Vid det slutliga ställningstagandet tog poststyrelsen hänsyn till båda länsstyrelsernas önskemål. Brevet från länsstyrelsen i Kristianstad återges i sin helhet i förminskat faksimil på nästa sida.

In i det sista var det oklart om när tågstarten skulle ske. Man hade siktat på den 1 december 1884 eller senast vid 1885 års ingång. Så sent som den 13 december skrev styrelsen för järnvägsbolaget till poststyrelsen att bolaget, *"för den händelse intet hinder därför uppstår vid den besiktning, som förrättas å järnvägen den 15 dennes, ämnar för allmän trafik den 5 nästinstundande januari öppna bandelarna Helsingborg-Ångelholm och Höganäs-Åstorp, i enlighet med bifogade tidtabell"*. I verkligheten blev tågstarten den 9 januari 1885. Den återopade tidtabellen återges på sid 7.

Ödåkra

1885-01-09--

Poststationen öppnades samtidigt med tågstarten den 9 januari 1885. Dess andre föreståndare blev från 1893 stationsinspektorn Joakim Gottfrid Anastasius Gyllsdorff. Årsarvodet för själva postgöromålen var då oförändrat 300 kr men höjdes till 360 kr från 1896 år ingång. Detta kom bra till pass för den då nyligen tillträdde stationsföreståndaren Gustaf Theodor Ljungström. Han drog dessutom fördel av 1902 års allmänna reglering av arvoden till föreståndare för poststationer, förenade med järnvägstjänst, vilken fastställde årsarvodet till 420 kr. Ljungström hade tidigare varit föreståndare för poststationen i Trönninge under mer än tio år.

Som framgår av inledningsavsnittet ändrades postföringen till Allerum att utgå från Ödåkra med järnvägens tillkomst. Därigenom fick järnvägspoststationen i Ödåkra en s k sidopost, en av orsakerna till att arvodet sattes så högt som till 300 kr i inledningskedet. Som postförare på sträckan mellan Ödåkra och Allerum anställdes Nils Tufvesson i Fleninge. Poststyrelsen hade beslutat den 21 november 1884 att anta honom. Han hade enligt uppgift av postmästare Emil Key i Helsingborg *"sedan flere år besörjt och fortfarande alltjämt utmärkt väl samt ordenligt besörjer lantbrevbäringen Helsingborg-Fleninge-Kattarp"*.

Anbud på postföringen hade pålysts två gånger i traktens kyrkor och infordrats flera gånger genom annonser i ortstidningarna. En av Tufvessons medsökande var Ola Persson, som under en tvåårsperiod tidigare hade varit postförare mellan Höganäs och Helsingborg. Hans anbud avsåg 90 öre per tur fram och åter mellan Ödåkra och Allerum, medan Tufvesson åtog sig uppgiften för 79 öre under villkor att turen skulle utgå från Ödåkra.

Det blev fler arvodesförbättringar i etapper för poststationsföreståndaren i Ödåkra och efter 1914 års reglering kunde Ljungström kvittera ut 600 kr om året för postarbetet och dessutom 420 kr i fast och 120 kr i extra biträdesersättning. Den ökade arbetsbördan medförde svårighet att förena post- och järnvägs göromål. Det blev skilsmässa den 1 april 1920, och Ljungström som då var 65 år gammal slutade sin tjänst vid järnvägen men fick avtal med posten om att sköta lantpoststationen som hamnade 150 meter från järnvägsstationen.

Ljungströms villkor vid direktanställning i postverket får betraktas som förhållandevis goda. Vid reglering per juni 1922 blev det fasta arvodet 1380 kr jämte ett fast anslag på 180 kr. Till detta kom dyrtidstillägg på 624 kr, ersättning för sidoposter med 60 kr och för posttransporter med 480 kr. För långvarig tjänst fick han 100 kr extra och som ersättning för mistad frankoteckensprovision 70 kr, allt per år räknat. Den sista delposten hängde samman med avvecklingen tidigare av provision till poststationsföreståndarna för deras försäljning av frimärken.

Ljungström avled i oktober 1923. Efter vakans anställdes med 1924 års ingång Gerda Teresia Rosenberg. Hon hade varit föreståndare för poststationen i Allerum 1915-1921 och i Tågarp 1921-1923. Om arbetsmiljö m m kan man dra vissa slutsatser av anteckningar i den överordnade postmästarens inspektionsrapport 1930: *"Lokalen består av ett expeditjonsrum 15 kvm och ett förrum med expeditjonslucka men synes ej kunna förbättras med nuvarande utrymme"*.

Vid sin avgång 1941 fick fröken Rosenberg ett årligt understöd på 840 kr från den 1 oktober. Hon följdes då av Karin Maria Hildegard Olsson, som på dagen sex år senare efterträddes av Gustav Agne Petersson. Poststationen höjdes till postexpedition den 1 oktober 1951. Sven Åke Lennart Persson blev nu chef med titeln stationsmästare, följd i augusti 1959 av Stina Maria Nilsson. Lennart Pettersson var en av de senare cheferna. Hans sätt att genomföra 100-årsminnet av den lokala postens tillkomst speglades bl a i personaltidningen PS med nedan återgiven text.

Efter genomförd omorganisation med ny terminologi under 1970-talet och divisionalisering och bolagsbildning under 1990-talet finns nu ett postkontor i Ödåkra med ansvar för service till mer än 2400 hushåll.

Jubileum i Ödåkra

Posten i Ödåkra firade sin 100-årsdag med att ställa till med stort födelsedagskalas på postkontoret.

Postmästare Lennart Pettersson hade via pastorsämbetet skaffat adresser till 15 högst vanliga ödåkrabor, som fyllde år på samma dag som Posten (tyvärr fyllde ingen av dem samma höga och jämna antal år).

Dessa 15 fick en vänlig inbjudan av Lennart att som hedersgäster vara med och fira Ödåkrapostens högtidsdag. 14 av de inbjudna kom och de fick

som jubileumsgåva en årsrats och Postens almanacka.

Alla andra ödåkrabor var naturligtvis också inbjudna till jubileumsfesten, och gratis vykort delades ut till alla hushåll.

Personalen var dagen till ära iklädda kläder från sekelskiftet som lånats från stadsteatern i Helsingborg. Postmästaren själv gick omkring och myste i en postmästaruniform av modell äldre.

1875-01-01--1955-08-31

Allerum

Poststationen i Allerum kunde anknytas vid järnvägens tillkomst med postföring från poststationen i Ödåkra. Den hade tidigare fått sin post via landsvägspostlinjen mellan Helsingborg och Höganäs. Den hörde till den grupp av poststationer som inrättades som ett resultat av att kronobrevbäringsreformen genomfördes.

I detta område av Skåne skedde denna förändring med 1875 års ingång, då mamsell Alice Letth antogs till föreståndare i Allerum med 300 kr i årsarvode. Hon efterträddes av kronolänsmannen Johan Peter Olsson. Under hans tid som föreståndare blev poststationens fortbestånd föremål för prövning. I anslutning till att Skåne - Hallands järnväg byggdes prövade man den fortsatta behövligheten av lantpoststationerna i järnvägens närhet.

Postinspektionens förslag om indragning av poststationen i Allerum gillades inte av länsstyrelsen i Malmö. Visserligen tillstyrkte länsstyrelsen indragning av postföringen på linjen Helsingborg - Allerum - Karlsfält - Höganäs med nedläggning av poststationen i Karlsfält. Men poststationen i Allerum ansågs vara viktig inte bara *"för den officiella brevväxlingen enär länsmanskontor finnes i Allerum utan även för den korresponderande allmänheten i en även här i länet ovanligt tätt befolkad trakt"*.

Dessa tankar hade utvecklats närmare i ett brev till länsstyrelsen av kronofogde J Ekelund i Görslöv den 27 september 1884. Han ansåg att de som hade sin post på Allerum inte kunde *"med fördel begagna någon av postanstalterna å Skåne-Hallands järnvägs-linjer"*. Han lade också rättvisesynpunkter på detta och tillade att *"stationens indragning skulle för dessa (korrespondenterna) medföra flera olägenheter och omkostnader som i så måtto kunde anses obilliga, som dessa korrespondenter därigenom bleve vanlottade i förhållande till angränsande kommuner av mindre betydelse än Allerum"*.

Kronofogden berörde också frågan om hur posten skulle befordras till Allerum och tänkte sig tre alternativ, 1) utsträckning av postlinjen Helsingborg - Viken från Viken till Allerum, 2) inrättande av en särskild postföring Helsingborg - Allerum eller 3) inrättande av postföring Ödåkra - Allerum. Han förordade det tredje alternativet. Detta var egentligen emot de lokala företrädarnas önskan.

Kommunalordföranden Gunnar Persson, kyrkoherde Sven Sjögren samt Johannes Jönsson på Hjelmsults kungsgård skrev i ett brev den 23 september 1884 bland annat att *"för den händelse postföringslinjen bliver Helsingborg - Allerum och såsom nu sker sex gånger i veckan, skulle även korrespondenter härstädes vara villiga att bidra med någon andel i postföringskostnaderna"*. En orsak till det starka önskemålet var att man trodde att en sådan lösning skulle medföra att korrespondenterna i Allerum skulle få posten tidigare än om den skulle utgå från Ödåkra.

Som framgår av inledningsavsnittet hade postkontoret i Helsingborg sagt upp kontraktet med kronolänsmannen Johan Peter Olsson om befattningen såsom poststationsföreståndare i Allerum. Denna uppsägning fick sålunda återtas efter poststyrelsens prövning av ärendet i sin helhet. Länsmannen fortsatte att svinga datumstämpeln och befolkningen i trakten var nöjd.

Fanjunkaren Christian Adolf Philip Appelberg övertog poststationen med oförändrat arvode, 300 kr om året, den 1 oktober 1892. Den 20 december 1899 blev Elisabeth Sofia Appelberg poststationsföreståndare. Hon fick med ålderns rätt, kan man säga, ett biträdesanslag på 120 kr om året, innan hon med 1913 års ingång kunde lämna tjänsten efter fyllda 60 år. Gerda Rosenberg blev hennes efterträdare. Enligt poststyrelsens beslut den 23 december 1912 blev hennes årsarvode 360 kr utan biträdesanslag. Detta höjdes redan den 1 april 1915 till 420 kr.

Så småningom skulle poststationen i Allerum ändå möta sitt öde. Efterkrigstidens motoriserade lantbrevbäring bidrog till dess indragning som ägde rum med augusti månads utgång 1955. Som förstärkning till lantbrevbäraren fanns ett postombud kvar i Allerum med redovisning till postexpeditionen i Ödåkra under avsevärd tid, nämligen ända till 1971 års utgång.

ej poststation

Fleninge

Innan vi fortsätter vår låtsasfärd kastar vi en blick österut från Ödåkra. På kort avstånd därifrån ligger Fleninge kyrka. Den representerar en av de församlingar som inte fick någon poststation vid kronobrevbäringsreformen. Försök gjordes flera gånger från samhällsföreträdare men utan resultat.

1874-01-01--1876-11-30
1885-01-09--1978-03-31

Kattarp

Även Kattarp hörde till de orter som fick en poststation i samband med kronobrevbäringsreformen. Den öppnades dock ett helt år tidigare än poststationen i Allerum. Från och med 1874 års ingång var sålunda lantbrukaren Ola Persson föreståndare för den då öppnade poststationen i Kattarp. Han fick hela 500 kr i årsarvode, ovanligt högt för de poststationer som öppnades på grund av att kronobrevbärningen upphörde. I kontraktet angavs emellertid, att av beloppet avsåg 100 kr kompensation för arbete med nattposter.

Knappt tre år gammal blev poststationen i den första omgången. Den drogs nämligen in med november månads utgång 1876. Den var inte lönsam och ansågs inte vara behövlig. Ett försök att hindra indragningen gjordes efter kommunalstämman den 1 september 1876 som framgår av protokollsutdraget på vidstående sida. Ola Perssons beredvillighet att sänka årsarvodet till mindre än hälften hade inte någon verkan. Vid föredragning i poststyrelsen den 11 september antecknades blott följande på det medföljande brevet: "Ansågs ej för närvarande till någon vidare åtgärd föranleda".

Med införandet av lantbrevbärning fick Kattarp åter postservice om än den tidens lantbrevbärning inte var så bekväm eller effektiv. Till en början utgick linjen från Allerum men efter framställning från kommunalstämmorna i Fleninge och Kattarp ändrades den så att den utgick från Helsingborg från och med februari 1879.

Befolkningen i poststationens närhet kunde glädja sig åt järnvägsbygget, för med tågstarten den 9 januari 1885 fick de åter tillgång till en poststation, nu belägen i järnvägsstationen.

Där blev stationsinspektör Per Granberg formellt ansvarig för både post- och järnvägsärenden. Det var emellertid en utnämning "på papperet". Han blev redan före tågstarten omplacerad som stins i Höganäs. I hans ställe insattes stationsinspektör Anders Johan Tvetman. Han hade varit stationsföreståndare under 20 år.

Efter 1903 års reglering av arvoden fastställdes postarvodet till föreståndaren för järnvägspoststationen i Kattarp till 600 kr, vartill kom 420 kr i biträdesarvode. Detta till synes högt tilltagna belopp baserades på det faktum att Kattarp från tågstarten var en järnvägsknutpunkt. Bolagets sidolinje mellan Åstorp och Höganäs skar ju huvudlinjen just i Kattarp.

Afskrift

Protokoll hållet vid kommunalstämman
i Kattarp den 1 September 1876

§1.

Årsmästaren Poststations-föreståndaren Ola Persson
anmält att kontraktet emellan Kongl. General. poststyrelsen
och honom blifvit uppsagt samt att Kattarps
Poststation skulle indragas den 1 nästkommande Decem-
ber hede till: dag blifvit utlyst kommunal. stämman, der
vid samtliga närvarande enhälligt uttrykte den önskan
att få behålla stationen, emå förminna af densamma af hila
den korrespondens och tillbringandes allmänheten inom
saken varit lifligt erkänd så att förlusten skulle sedan
man vant sig till stationens nyttjande. Särskilds stor.
På grund häraf uppdrogs af underteknad kommunal.
stämman ordförande, att dörom afkäte skrifer till
Kongl. Generalpoststyrelsen.

§2

Som Poststations-föreståndaren Ola Persson förklarade
sat sig villy att efter November månads utgång at-
nija sig med det årliga arvodet af 540 Kronor, hvilket.
han i början af stationens verksamhet erhö, så beslutade
stämman enhälligt, att såvida icke försäljningen för året
af primärskrin för den enskilda korrespondansen uppgyng
till detta belopp, ansvara Kongl. Generalpoststyrelsen för res-
tens fyllande.

Utfärdadt i Kattarp som ofvan

Jöns Gunnarsson
Ola Gunnarsson, Per Gunnarsson

Uppläst i Kattarps kyrka Lördagen den 3 Sep-
tember 1876

Olof Thulin

Rätt afskrifvit bezeuges

Jöns Gunnarsson

Vid nästa regleringstillfälle ändrades det fasta årsarvodet till 480 kr med 300 kr i fast biträdes- och 300 kr i extra biträdesersättning. Arbetet var betungande och det gick inte att i längden förena post- och järnvägsgröromål. Poststationens organisationsform var i stöpslevan och efter Tvetmans avgång den 1 juli 1915 hölls befattningen vakant. Under tiden avgjordes frågan så att post och järnväg skulle skiljas åt.

Den kanske självklara skilsmässan inträffade med 1917 års ingång, då postbiträdet Albin Svensson anställdes som föreståndare för poststationen. Hans årsarvode på 600 kr innefattade skyldighet att ombesörja transporterna mellan tågen och poststationen, ett avstånd på ca 130 meter. Ett extra biträdesanslag utgick dock på 300 kr, vilket höjdes till 360 kr den 1 augusti 1917 (diarienummer 1 b 168/17). Med 1919 års ingång övertog Emmy Alfine Rosenberg poststationen och blev den trogen till sin pensionering den 1 mars 1956. Under de följande nio åren svarade Hedvig Linnea Fagerberg för poststationens skötsel. Hon hade dessförinnan tjänstgjort som postbiträde i Ödåkra. Det blev ett hastigt byte på våren 1965 och efter vakans tog Ulla-Greta Tilly över poststationen den 1 december 1965. Hon fick uppleva poststationens indragning med mars månads utgång 1978. Ortsadressen fick behållas, något som speglades i postens interna telefonkatalog på detta sätt:

KATRINEHOLM 2 (lpk 2) **0150-529 00** RK Esk Oddergatan 5, Pa 641 02 KATRINEHOLM

Öppet M-F 09.00-13.00, 15.00-18.00, L 09.00-12.00

KATTARP (Tidigare poststation numera enbart ortsadress) RK Hbg Pa 260 38 KATTARP

Utdelningspostkontor: 260 39 HASSLARP

KERÄNTÖJÄRVI (ple) **0978-350 50** RK Lul Pa 970 39 KANGOSFORS

Öppet M-F 16.15-17.15, L 13.00-14.00, Sommartid M-L 13.00-14.00

Kattarp blev knutpunkt genom att järnvägarna Helsingborg-Ängelholm och Åstorp-Höganäs skar varandra där. Mindre än två kilometer öster om Kattarp finner vi på den sistnämnda järnvägen poststationen i Hasslarp. Jag finner det lämpligt att lämna "vårt tåg" på den tänkta färden och beröra Hasslarp innan vi fortsätter vidare norrut. Därmed försöker jag ge en liten bild av hur tät samhällsbildningen var i området och hur invånarna i t ex Strövelstorps socken kunde ha flera olika postanstalter som postadress, beroende på i vilken del av socknen de bodde.

Namn Lyckåker 1887-08-01--1898-05-31
1898-06-01--

Hasslarp

I ett brev till poststyrelsen den 3 mars 1885 från 41 personer i byarna Hasslarp, Bosarp, Håkantorp och Vemmentorp framhöll petitionärerna att de hade tecknat aktier i Skåne-Hallands järnväg. De hade för inlösen av aktierna ställt villkoret att "*en järnvägsstation med postexpedition anlades å Kattarp-Åstorpsbanan*". Järnvägsbolagets styrelse hade därefter underrättat dem om att stationen skulle byggas, om aktiebeloppen betalades in, men att beslutet om en poststation inte kunde fattas av bolaget.

I skrivelsens fortsättning lämnades en provkarta på hur invånarna i trakten hade upplevt flera förändringar i postgången under kort tid. Petitionärerna som bodde i Strövelstorps församling hade hämtat sin post i Helsingborg eller fått den i postväska därifrån intill år 1874, då poststationen i Kattarp inrättades. När den drogs in 1876, fick de hämta sin post från ett ombud i Kattarp, dit en postförare tog den. Även sedan lantbrevbäringslinjen Helsingborg - Fleninge - Kattarp inrättades (sid 12), hade de fått hämta sin post i Kattarp vid samma plats, där poststationen hade funnits under en kortare tid. Med 1884 års utgång hade lantbrevbärningen dragits in. De var därefter hänvisade till att anlita poststationen i Kattarp som hade återinrättats den 9 januari 1885, nu belägen i järnvägsstationen.

Invånarna i nordvästra delen av Strövelstorps församling hade till skillnad från petitionärerna sin postutväxling ordnad genom den förenade poststationen i Vegeholm sedan den 9 januari 1885, och de som bodde i nordöstra delen av socknen, hade sin post på Spannarp, vars poststation fanns med det namnet sedan 1876. Sydöstra delen av socknen vände sig i postärenden till Bjuv eller till Ormastorp, där det också fanns en poststation sedan den 9 januari 1885. Slutligen hade en del av invånarna socknens eget namn i postadressen, eftersom det fanns en poststation i Strövelstorp sedan 1874 års början flyttad från Kärra till kyrkbyn 1876.

Brevet speglar inte bara hur splittrad en enda socken kunde vara i adresseringshänseende utan det visar också på det myller av poststationer som fanns redan i slutet av 1800-talet i nordvästra Skåne. Petitionärerna ville nu att en poststation skulle inrättas i Hasslarp och att lantbrevbärning skulle anordnas därifrån till Strövelstorps kyrkby.

De menade att postverket genom att tillgodose önskemålen skulle spara postföringskostnader om den milslånga postföringen mellan Ängelholm och Strövelstorp slopades. Ett intyg bifogades från Carl Hejdengren om att han var villig fullgöra lantbrevbäring mellan Hasslarp och Strövelstorp för 50 öre per tur fram och åter *med villkor att posten får utgå från Hasslarp till Strövelstorp och tillbaka till Hasslarp på en och samma dag*".

Postinspektör Hugo Winroth i Malmö kunde inte finna något större behov av en poststation i Hasslarp på bara två kilometers avstånd från Kattarp. Men han såg gärna att postverket tog vara på tipset om besparing och föreslog att postföringen till Strövelstorp skulle utgå från Kattarp i stället för Ängelholm samt att man skulle överväga indragning av poststationen i Strövelstorp. Vid föredragning den 19 juni 1885 ansåg poststyrelsen att ärendet inte borde *"till vidare åtgärd föranleda"*.

Ändå skulle bara två år förflyta, innan poststationen med namnet Lyckåker inrättades. Detta inträffade den 1 augusti 1887 och poststationen förlades till järnvägsstationen, där stationsföreståndaren Johannes Bengtsson fick ta ansvar för postservice. Sockerfabriksaktiebolaget Union begärde i ett brev till Järnvägsstyrelsen att få namnet Lyckåker förändrat till Hasslarp. Ärendet vidarefördes till poststyrelsen. Postens svar var positivt och sedan Civildepartementet medgett ändringen den 2 april 1898, genomfördes denna från den 1 juni 1898.

Johannes Bengtsson hade efterträtt den 1 juli 1897 av Carl Johan Fredrik Nielsen Stuhr. Det var alltså denne som fick vara med om byte av datumstämpel och sigill m m. Han hade tidigare varit stationsföreståndare i Barkåkra under ett år. Skilsmässa mellan post och järnväg i Hasslarp fördes på tal 1921, men efter undersökning beslöt poststyrelsen att föreningen skulle t v kvarstå (diarie-nummer 1 b 331/1921). Från den 1 april 1926 blev skilsmässan dock verklighet.

Nielsen-Stuhr hade avgått vid oktober månads utgång 1921 och efterträdaren Carl Victor Bergholtz med erfarenhet av postarbete i Skälderviken under sex år blev den siste järnvägsmannen som svingade poststämpeln i Hasslarp. Poststationen blev kvar i stationshuset men nästa föreståndare Gunborg Anderberg, fick ett personligt avtal med postverket. Hon hade förestått poststationen i Järrestad under tiden oktober 1922 - mars 1926. Hon följdes i april 1929 av änkefru Hanna Karola Lindell.

När fru Lindell fick förflyttning till Malen den 1 april 1932, tog förre kontoristen Sture Ekström över ansvaret för poststationen.

Poststationen fanns kvar i stationshuset också när Sture Ekström fick pension den 1 augusti 1955 och f d sömmerskan Elsa Gunhild Pettersson blev föreståndare men flyttades till en ny lokal den 19 juli 1965. När hon gick i pension den 1 augusti 1973 uppehölls befattningen på vakans under lång tid i avvaktan på eventuell omorganisation. Den 1 april 1978 höjdes poststationen till en s k C-postexpedition och kallades därefter lokalpostkontor med förleden "lokal" struken fr o m 1986. I längden minskade omsättningen så mycket att postverket beslöt att tillämpa normerna enligt projekt "Nät 92". Detta innebar utlämning på entreprenad och från och med den 5 september 1994 inrymdes postkontoret i Hasslarps Lanthandel. Brevbäraren Bertil Nielsen tog då över lanthandeln och fick hand om både post och affär. Postens beteckning för denna typ av organisation är "post-i-butik".

1885-01-09--1967-05-29

Rögle

Åter till vårt ursprungliga spår fortsätter vi från skärningspunkten Kattarp norrut och kommer till Rögle. En poststation öppnades där i stationshuset den 9 januari 1885. Anders Johan Tvetman är antecknad i längden över föreståndare från december 1887 men kan ha varit med från starten. Han följdes 1904 av Johan Richard Sandahl, som fick förflyttning till Fiskeby i oktober 1913.

Efter en vakansperiod trädde Nils Ohlsson Pihl till med 1914 års ingång. Han hade tre års erfarenhet av motsvarande arbete i Lis. Sedan han fått förflyttning till Kingelstad, blev August Einar Mårtensson föreståndare. Denne fick efter tio år befattningen som stationsföreståndare i Hasslarp men hade då inte längre med posten att göra eftersom poststationen där då var skild från järnvägen.

Nils Bernhard Jönsson tog över i Rögle den 1 juni 1928. Efter tio år förflyttades han till Vejbyslätt och just därifrån kom hans efterträdare Johan Viktor Lindén. Han slutade den 1 februari 1941 och efter en vakans på tre månader blev H I E Granath föreståndare, följd av Tage Ernfrid Mårtensson (1946-1950), Axel Herman Lindberg (1950-1961) och Bertil Verner Steineck (1961-1967). Poststationen ersattes med lantbrevbäring från Ängelholm när den drogs in vid tidtabellskiftet den 28 maj 1967 på grund av att järnvägsstationen avbemannades.

Välinge

Jag gör ytterligare en avvikelse från vår tänkta färd på järnvägen, denna gång till Välinge, vars kyrka ligger några kilometer öster om Rögle. I samband med kronobrevbäringsreformen öppnades en poststation i Välinge med inspektoren Jakob Andreas Hammar som föreståndare. Han fick 250 kr i årsarvode för detta arbete men fick dessutom ett kontrakt om en samtidigt inrättad gångpostlinje mellan Kattarp och Välinge. Det framgår inte av handlingarna vem han lejde att fullgöra den delen av åtagandet, som enligt kontraktet gav honom kr 1:50 per mil.

Ett sparsamhetscirkulär från poststyrelsen den 27 september 1875 anmodade postmästarna att var och en för sitt förvaltningsområde lämna viss statistik m m för de minsta poststationerna. Den följande undersökningen ledde till att postmästaren i Helsingborg skrev till poststyrelsen den 19 januari 1876 för att "*vördsamt anmäla Wälinge poststation till indragning*". Statistiken visade att hela uppbörderna under poststationens första verksamhetsår stannade vid 130 kr. Kostnaderna var dels föreståndarens arvode på 250 kr och dels dennes avlöning för postföringsansvaret. Ekonomin blev något bättre när poststationen överlämnades i juli 1876 till förre skolläraren S Palmquist och flyttades till dennes bostad i Tånga. Han nöjde sig med ett till 130 kr reducerat årsarvode men postföringen ändrades att utgå från Ängelholm och ökades från tre till fyra turer i veckan. Någon besparing blev det inte totalt men omsättningen ökade enligt de närmast följande årens statistik.

Det var bäddat för indragning. Kyrkoherde Olof Thulin jämte andra representanter för socknen fick veta detta sedan det blivit känt att överläggningar mellan länsstyrelsen och postverket siktade på att införa lantbrevbäring som ersättning för poststationen. De skrev den 4 februari 1878 och påtalade att trafiken hade ökat mycket sedan omorganisationen 1876. De anhöll "*ödmjukligen att Wälinge poststation må även framdeles oförändrat bibehållas, och för att därigenom bereda Kungl. Postverket en ökad inkomst, så förbinder vi oss att av egna medel betala det belopp, som utöver 400 kronor, nämligen 200 kronor för postföringen och 200 kronor i lön till stationsföreståndaren, kan komma att erfordras för stationens bibehållande*".

De bifogade en av Palmquist upprättad statistik som pekade på positiva siffror. Detta medverkade till att poststyrelsen begärde precisering av bidraget storlek.

Kommunalstämman den 4 juli fastställde 30 kr i kvartalet som bidrag till poststationen och 57:50 för postföringen i form av lantbrevbäring från Ängelholm.

Med järnvägens tillkomst blev det ändring. Kronofogde J Ekelund i Görslöf skrev i sitt förslag till organisation den 4 september 1884 att "*Wälinge poststation kan indragas och de korrespondenter, som nu betjäna sig av nämnda station hänvisas till blivande postanstalten vid Rögle järnbanestation, som ligger inom Välinge socken*". Detta accepterade poststyrelsen som i ett brev till postmästaren i Höganäs bl a beordrade denne att säga upp kontraktet med förre skolläraren Palmquist. Med tågstarten var sålunda Välinge poststations saga all.

1885-01-09--1966-05-21

Vegeholm

Albert Tage Edvin Wannholm var stationsinspektör i Vegeholm, möjligen redan när poststationen öppnades i järnvägsstationen den 9 januari 1885 eller senast juni 1889. Han följdes i januari 1896 av stationsföreståndaren Oscar August Andersson, då med ett från 300 till 240 kr sänkt årsarvode för postbestyren. När denne flyttade till Harplinge i april 1914 blev det Alfred Petersson Stenbergs tur att ta över båda funktionerna. Andra tog vid efter denne men poststationen var föga bärkraftig och drogs in den 21 maj 1966. Ersättning- en blev lantbrevbäring från Ängelholm.

1874-01-01--
Namn Ängelholm 2 från 1966-05-22

Strövelstorp

Lantpoststationen i Strövelstorp låg visserligen mycket närmare såväl Kattarp som Rögle, men jag har valt att beröra den sist i denna skrift, framför allt därför att den var närmare ansluten till järnvägens nordliga ändpunkt, Ängelholm, på grund av landsvägsnätets utsträckning. Dessutom blev det förvecklingar delvis på grund av att socknen var delad på två län.

Detta medförde bland annat att den inrättades ett år tidigare än de närmaste lantpoststationerna på andra sidan gränsen som hade kronobrevbäringsreformen att tacka för sin tillkomst. I detta område var det Kristianstads län som låg först när det gällde att genomföra de åtgärder som baserades på riksdagsbeslutet i december 1873 om att ansvaret för kronobrevbäringen skulle föras till postverket.

Förre riksdagsmannen N Hansson utsågs till föreståndare för den poststation som på grund av detta beslut öppnades i Kärra i Strövelstorps socken med 1874 års ingång. Han fick 200 kr i årsarvode för detta arbete. Vid kontakt med kronolänsman J E Hallberg hade han vidtalats att åta sig sysslan för detta, som han tyckte, låga belopp, när han hade fått veta att det rörde sig om bara två tjänstgöringsdagar i veckan.

Den 6 februari 1874 skrev han ett långt brev till poststyrelsen och förklarade att han blivit felaktigt informerad. Sedan han beskrivit hur mycket tid han fick lägga ned på sysslan och erinrat om att han utan särskilt tillägg måste hålla lokal och bestrida kostnaderna för lack och segelgarn mm, begärde han att få årsarvodet ökat med 150 kr. Han tillade:

"Skulle nu mot förmodan denna min än billiga begäran ej kunna beviljas, så nödgas jag härmed uppsäga denna min lokal för stationen med dess tjänstgöring till den 1sta nästa April, men om detta är för hastigt för att anskaffa någon annan, så till den 1sta maj då jag anhåller ödmjukligen om att härifrån bliva befriad".

Under remissbehandlingen uppgav sig postmästaren i Helsingborg inte ha möjlighet att göra jämförelser med andra liknande fall men ansåg *"att synnerligast vid stationer, där nattjänst, såsom förhållandet är vid Strövelstorp, erfordras en förhöjning av lönevillkoren säkerligen talar mycket för sig"*. Poststyrelsen medgav den äskade förhöjningen vid föredragning den 10 mars 1874 och Hansson fick skriva under ett nytt kontrakt.

Poststationens belägenhet i Kärra föreföll olämplig för en stor del av befolkningen i den långsträckta socknen. Ordföranden i kommunalnämnden N O Sjö Dahl lät sig berättas att kronofogden i grannhäradet Luggude av Malmöhus län vid besök i Malmö fått veta av departementschefen Hübner vid poststyrelsen *"att den i Kärra inom Strövelstorps socken av Kristianstads län inrättade post-station skulle, för att gagna bägge delarna av denna socken förflyttas till gränsen mellan de båda länen eller till Torlarp i närheten av Strövelstorps bro"*. Enligt uppgiftslämnaren hade man föreslagit kontor P A Rudolph till föreståndare. Kronofogden uppgavs redan den 15 maj 1874 ha sänt erforderliga handlingar till

länsstyrelsen i Malmö. Sjö Dahl ville påskynda förändringen, då det var av *"stor vikt för Strövelstorps kommun att poststationen såsom föreslaget är blir förlagd i närheten av socknens kyrka, som är belägen i mitten av socknen, då ock stationen med långt mera skäl än nu, då den är belägen i Kärra 3/8 mil från kyrkan, kunde bära namnet Strövelstorps poststation"*.

Tiden gick och inget hände. Församlingsmedlemmar tröttnade på ointresset från myndigheterna och skrev ett brev till kommunalnämnden den 9 augusti med ett mycket stort antal namnunderskrifter. De önskade att *"kommunalnämnden, som har att tillse församlingens tillbörliga fördel och rätt, må ingå med förnyad begäran till Kungl.Generalpoststyrelsen, att en poststation för församlingen må vardas inrättad i någon av byarna Strövelstorp eller Torlarp invid allmänna vägen där ordinarie posten dagligen befordras"*.

Med denna framställning som stöd kontaktade ordförande Sjö Dahl t f kronofogde Johan Emil Hallberg, som redovisade ärendet i en mycket lång inlägga till länsstyrelsen i Kristianstad. Det fanns särskild anledning att göra det nu, eftersom poststyrelsen hade gjort en förfrågan till länsstyrelsen den 26 februari 1875 angående *"bland annat, indragning av Norra Wrams poststation samt förflyttning av poststationen i Strövelstorp från Kärra by till ett ställe i närheten av Strövelstorp, som skulle heta Torlarp"*.

Mot indragningen av Norra Vram hade kronofogden inget att invända men för Strövelstorp gjorde han en tämligen ingående analys. Den har intresse därför att den i viss mån klargör olika tankegångar inför valet av läget för de många poststationer som öppnades i all hast under åren 1874-1875. Även om förutsättningarna varierade i olika socknar anser jag det lämpligt att här göra längre citat. Som skäl för förflyttning av poststationen anfördes *"att Strövelstorps by, till vars närhet poststationen sålunda komme att förflyttas, är kyrkoby och alltså i viss mening huvudpunkten i församlingen, att denna by är jämförelsevis tätt sammanbyggd och av icke obetydlig storlek, att några av församlingens auktoriteter och beställningsmän, såsom kyrkoherden och ordföranden i kommunalstyrelsen därstädes äro bosatta, att tvenne handlande, vilka driva en icke obetydlig minuthandelsrörelse även finnas å platsen, och slutligen att den del av Strövelstorps socken, som tillhör Malmöhus län, skulle därigenom erhålla en närmare belägenhet till socknens poststation"*.

Mot dessa skäl vägde andra, bland annat att Strövelstorps by låg en kilometer från allmänna landsvägen med följande merkostnad

för posttransporten men framför allt att vid punkter längs allmänna landsvägen, som närmast berörde byn och där man kunde förlägga poststationen, inte fanns *"några bostäder, om man undantar en mindre husbyggnad, som nyligen blivit därstädes uppförd av en avskedad skollärare vid namn Rudolf. Denne torde enligt mitt förmenande till poststationsföreståndare vara alldeles oskicklig"*.

Man måste hålla i minnet att detta var länsmannens, just nu t f kronofogdens högst personliga uppfattning. Bland andra skäl som talade mot den föreslagna förflyttningen anförde han att poststationens inrättande huvudsakligen torde ha varit avsedd till lättnad för invånarna i Kristianstads län och att *"Malmöhus läns befolkning i denna ort redan blivit tillgodosedd genom inrättandet av Kattarps poststation, vilken icke är mera än 0,2 à 0,3 mil avlägsen från Strövelstorps by, eller just den punkt, dit vissa intressen synas vilja hava Strövelstorps poststation förflyttad"*. Som framgått av ett tidigare avsnitt hade Kattarps poststation öppnats med 1875 års ingång, alltså ett år efter den i Strövelstorp. Kronofogden avslutade sitt brev med att han kommit *"till den övertygelsen, att förflyttningen av Strövelstorps poststation till Strövelstorp eller Torlarps skulle vara utan ändamål, om icke rent av otjänlig och olämplig"*.

Ovetande om denna långa inlaga skrev kommunalnämndens ordförande N O Sjödahl den 23 september 1875 till poststyrelsen och erinrade om tidigare framförda önskemål att få poststationen flyttad. Påminnelsen föranledde poststyrelsen att skriva till länsstyrelsen i Kristianstad, varifrån ett telegram avläts den 7 oktober med texten *"Begärda yttrandet rörande förflyttningen av Strövelstorps poststation och indragning av Norra Wrams avsåndes med dagens post"*. Det aviserade yttrandet kom till poststyrelsen den 11 oktober och innehöll i stort sett bara en hänvisning till kronofogdens ovan delvis citerade brev samt en förklaring att

"Länsstyrelsen, instämmande i de uti ovannämnde kronofogdes yttrande anförda skäl anser sig böra avstyrka förflyttning av Strövelstorps station, men däremot icke hava något att anmärka emot föreslagna indragningen av Norra Wrams station".

Den 15 oktober 1875 avled den till föreståndare föreslagna kantor Rudolph, vilket kommunalnämndsordföranden underrättade poststyrelsen om i ett brev den 10 november 1875. Han förordade därvid *"att klockaren och organisten H Cederwall må varda utsedd att förestå den blivande poststationen, som vi ännu icke uppgivit hoppet om skall varda inrättad"*.

Efter remiss från poststyrelsen till postkontoret i Helsingborg kontaktades kommunalnämnden i Strövelstorp. Ordförande Sjödahl

kände sig föranledd att kämpa vidare. Han författade en 15 sidor lång inlaga till poststyrelsen med vilken han ville visa att tf kronofogden inte hade hållit sig till sanningen. Det finns många akter i postens arkiv som visar på oenighet mellan olika fraktioner av befolkningen och på kronomyndighetens maktfullkomlighet, men detta är så starkt att jag inte kan underlåta att återge delar av det. Sjödahl ansåg det faktum att han fått del av en avskrift av kronofogdens yttrande innebar att poststyrelsen eller länsstyrelsen *"velat sätta Strövelstorps kommunalnämnd i tillfälle att yttra sig över detta högst märkvärdiga utlåtande i frågan, som av kronolänsman Hallberg, i egenskap av tillförordnad kronofogde blivit utgivet"*. Han bifogade *"för större tydlighets skull"* den karta över Strövelstorps församling, som återges på sid 25.

Sjödahl menade att myndigheterna knappast skulle ha tänkt sig att kronobrevbäringsreformen skulle genomföras på så falska grunder som i detta fall, när *"Herr Kronolänsman Hallberg lyckats genom oriktiga uppgifter om här rådande förhållanden hålla Ämbetsmyndigheter i okunnighet om ställningen på vilka en sådan frågas avgörande beror och dymedelst förhindra Kungl. Majt:s Befallningshavandes i Malmöhus län och Strövelstorps kommunalnämnds begäran om anläggande av en poststation på det bestämt enda rätta stället inom Församlingen"*. - - -

Herr Kronolänsmannens ivriga bemödande att förhindra en sådan stations förläggande till närheten av kyrkobyn framträder i sin klara dager vid betraktande av de skäl han anför mot en stations inrättande på gränsen emellan Strövelstorps och Torlarps byar, enär ett vart utav dess skäl utgöres av en fullkomlig osanning, eller en illa förvriden sanning".

I punkt för punkt visade Sjödahl på felaktigheter i Hallbergs brev och berör även hans nedlåtande yttrande om den avlidne man, som varit föreslagen till föreståndare för den flyttade poststationen: *"Det vitsord Herr Hallberg lämnar den till Postföreståndare påtänkte Rudolph, som benämnes 'en avskedad skollärare, alldeles oskicklig till bestridande av en postförvaltarejänst', så ehuru Rudolph, icke av ålderdomssvaghets, utan genom lunginflammation gått bort från detta livet, kan Kommunalnämnden icke lämna detta håfulla utlåtande om honom, som Herr Hallberg avgivit, utan ett svar, helst Rudolph av Landshövdingeämbetet i Malmöhus län blivit föreslagen på förord av församlingens Pastor, Kommunaltämmans ordförande, till Föreståndare för den föreslagna poststationen i Torlarps. Rudolph har i över 30 år varit ordinarie skollärare, därav 25 i Strövelstorps församling, under vilken tid han jämväl till pastors*

Till efterträdare antogs jungfru Bothilda Jönsson. Kommunalnämnden föreslog henne i ett brev till poststyrelsen med bifogande av ett protokoll vid sammanträde den 1 maj 1881. Företrädaren hade ansvarat även för postföringen mellan Ängelholm och Strövelstorp. För den sistnämnda sysslan anställdes nu arbetaren Johannes Bengtsson, som hade biträtt med samma syssla under Christian Ljungbergs ansvar. Postföringen fullgjordes med tre turer i veckan, varav den tredje turen bekostades av Strövelstorps kommun enligt nedan återgivna tidtabell.

Engelholm—Strövelstorp.

(Gångpost.)

(Från den 19 januari 1880.)

(Den 15 november—14 maj.)

—	2,0	0,9	Engelholms postkontor	M. O. F.	10,30	—
4,30	—		Strövelstorps poststation	M. O. F.	—	8,0

(Den 15 maj—14 november.)

—	4,30	0,9	Engelholms postkontor	T. Th. L.	11,0	—
7,0	—		Strövelstorps poststation	T. Th. L.	—	8,30

Tills vidare och så länge postföringen ena gången i veckan, fram och åter, bekostas af Strövelstorps kommun, underhålles postförbindelsen å linjen med tre turer i veckan.

Förhållandena hade nu blivit stabila i Strövelstorp. Änkan Othilda Bergström var föreståndare när indragning av poststationen fördes på tal i anslutning till att järnvägen Helsingborg-Ängelholm närma sig sin fullbordan. Postmästaren i Ängelholm fullgjorde poststyrelsens uppdrag när han i ett brev dit den 17 september 1884 anmälde att han hade sagt upp kontrakten med "f d skolläraren S Palmquist i Välinge och änkan Othilda Bergström i Strövelstorp till upphörande vardera med sin befattning såsom poststationsföreståndare trenne månader efter uppsägningens delfående".

I vad gäller Strövelstorp blev uppsägningen annullerad genom ett senare beslut av poststyrelsen. Länsstyrelsen ställde sig nämligen bakom länsmannens och kronofogdens synpunkter (brev på sid 6).

Länsmannen anförde i sitt brev den 26 september 1884 "att enär järnvägsstationen Rögge å linjen Helsingborg-Ängelholm och stationen Ormastorp å linjen Höganäs-Åstorp äro de stationer, som komma att bliva Strövelstorp närmast belägna och vägen till vardera från Strövelstorps kyrkoby utgör minst 0,8 mil, så anser jag att den nuvarande postföringen å linjen Ängelholm-Strövelstorp ävensom poststationen i Strövelstorp icke böra eller kunna indragas utan att förorsaka allt för stor tidsutdräkt med tjänsteförsändelser till och från pastor, kommunalstämmans och kommunalnämndens ordförande, kronofjärdingsmannen och övriga beställningspersoner inom Strövelstorps socken".

Kyrkoherde C O Olin i Strövelstorp kom med ett eget inlägg på nära fyra sidor. Han trodde att poststyrelsen "blivit föranledd till fattande av den mening att poststationen i Strövelstorp utan men för församlingen skulle kunna indragas, då Vegeholms station i stället för församlingen bekvämt kunde anlitas, såsom belägen å Vegeholms säteris område inom Strövelstorps socken? I detta Kungl. Poststyrelsens förmenande ligger dock ett mycket stort misstag, ty fastän stationen kommer att bära namn efter Vegeholms gård, är den lika med Rögge station belägen i Välinge socken, Luggude härad och Malmöhus län å hemmanet No. 1 Välinge, liksom Kattarps station är belägen i Kattarps församling, annex till Välinge i sistnämnda härad och län och Ormastorps station i Broby församling av Södra Åsbo härad, Kristianstads län.

Vardera av dessa fyra stationer är från Strövelstorps kyrkoby och nuvarande välbelägna poststation avlägsna på avstånd föga mindre än vägen emellan Strövelstorp och Ängelholm, 9 kilometer, då Vegeholms station är avlägsen från Strövelstorp 8 kilometer, Rögge över 12 kilometer samt Kattarp och Ormastorp cirka 7 kilometer, vartill kommer, att, med undantag av Vegeholms gård och några få hemman i Ingelstorp, hela den övriga församlingen bleve svårt betungad med postbefordring emot vad den de senare åren varit, då posten blivit befördrad till största delen mitt igenom den i längd varande 13 kilometer långa och 5 kilometer breda församlingen, då alla utmed landsvägen liggande byar fått sin post befördrad med postföraren som å flere ställen under vägen emottagit och avlämnat postförsändelser, då däremot, om den nuvarande poststationen och postbefordringen indrages, med undantag av Vegeholms säteri och de nämnda hemmanen i Ingelstorp, en var korrespondent själv komme att befordra sin post från 4 till 8 kilometer".

Kyrkoherden pekade i fortsättningen av det långa brevet också på de geografiska förhållandena, av stor betydelse för poststationen:

